

Warszawa 29.01.2021

Recenzja

rozprawy doktorskiej lek. Joanny Katarzyny Dereń pt. „Ocena skuteczności preparatu Mydrane podczas zabiegu usunięcia zaćmy współistniejącej z innymi chorobami”.

Zaćma to grupa chorób o różnej etiologii prowadzących do powstania przymgleń w soczewce. Powodują one utratę przejrzystości soczewki i skutkują obniżeniem ostrości wzroku. Choroba występuje powszechnie i jest najczęstszą przyczyną ślepoty odwracalnej na Świecie. Ze względu na częstość występowania i koszty leczenia jest chorobą o bardzo dużym znaczeniu społecznym. Operacje zaćmy to najczęściej wykonywane zabiegi.

Sukces zabiegu operacyjnego zależy w dużej mierze od uzyskania szerokiej i niezwązającej się podczas operacji źrenicy. Zalecenie rozszerzenia źrenicy przed operacją formułowano już w Starożytności.

Szeroką źrenicę można uzyskać na wiele sposobów. Najczęściej stosowane są krople podawane do worka spojówkowego przed rozpoczęciem operacji. Obecnie coraz większą liczbę zwolenników zyskuje podanie śródoperacyjne leków. Ten sposób postępowania skraca czas pobytu pacjenta w jednostce operującej, czas przygotowania pacjenta do operacji, zmniejsza ryzyko toksycznego uszkodzenia nabłonka rogówki i działań ogólnoustrojowych podawanych miejscowo leków. Dlatego też, podjęty przez Doktorantkę temat uważam za ważny z naukowego i praktycznego punktu widzenia.

Przedstawiona do oceny rozprawa liczy 140 stron. Zawiera 42 ryciny, 15 tabel. Ma układ typowy.

Pracę rozpoczynają podziękowania, spis treści, spis tabel, rycin i stosowanych skrótów.

We wstępie Doktorantka przedstawiła podstawowe informacje o zaćmie, jej podział, częstość występowania. Omówiła etapy fakoemulsyfikacji ultradźwiękowej. Następnie przedstawiła sposoby rozszerzenia źrenicy uwzględniając metody farmakologiczne i mechaniczne. Przedstawiła wady i zalety poszczególnych metod. W tej części pracy omówiła również zagadnienia związane ze znieczuleniem do operacji zaćmy, oraz chorobami mającymi wpływ na szerokość źrenicy.

Przystępując do badań Doktorantka wyszła z założeń, że odpowiednia i stabilna mydriaza jest jednym z czynników warunkujących sukces operacji. Chorzy z zaćmą i cukrzycą lub zespołem pseudoeksfoliacji mają większe ryzyko wystąpienia trudności w uzyskaniu stabilnej i odpowiedniej mydriazy po podaniu leków do worka spojówkowego. Połączenie leków rozszerzających źrenicę i znieczulających stwarza szansę na uzyskanie odpowiedniej mydriazy w grupie pacjentów obciążonych dodatkowymi chorobami.

Za cele pracy Doktorantka postawiła sobie ocenę skuteczności i stabilności mydriazy w trzech grupach pacjentów:

z zaćmą,

z zaćmą i cukrzycą,

z zaćmą i PEX,

po zastosowaniu preparatu Mydrane oraz ocenę mydriazy po zastosowaniu preparatu Mydrane i kropli podawanych do worka spojówkowego (1% tropicamidu i 10% fenylefryny) w w/w grupach pacjentów. Celem było również określenie predyktorów stabilnej mydriazy po podaniu Mydrane co pozwoliłoby na zastosowanie prewencji śródoperacyjnej miozy.

Badaniami objęto finalnie 103 pacjentów dzieląc ich na 3 grupy

- pacjenci z zaćmą 36 pacjentów

- pacjenci z zaćmą i cukrzycą 35 pacjentów
- pacjenci z zaćmą i PEX 32 pacjentów.

Do badania włączono pacjentów powyżej 50 roku życia, u których uzyskano szerokość źrenicy w badaniu ambulatoryjnym po podaniu kropli do worka spojówkowego minimum 6 mm. Z badania wyłączono pacjentów do operacji łączonych, z pełną ostrością wzroku, uczulonych na substancje czynne, u których operator nie podjął się podania leku Mydrane, z podwichniętą soczewką, zaćmą pourazową lub wrodzoną, retinopatią cukrzycową.

Stan narządu wzroku oceniano podczas pierwszej przedoperacyjnej wizyty dokonując również pomiaru szerokości źrenicy. Kolejne pomiary przeprowadzono podczas operacji w trakcie kluczowych etapów zabiegu. Uzyskiwano również od chirurgów bezpośrednio po operacji subiektywną ocenę szybkości i stabilności mydriazy.

Uzyskane wyniki poddano analizie statystycznej.

Badanie uzyskało pozytywną ocenę Komisji Bioetycznej.

Wyniki badań Doktorantka przedstawiła na 36 stronach pracy pod postacią tabel i wykresów. Przedstawiła wyniki w poszczególnych grupach chorych i na każdym etapie operacji oraz porównała wyniki między grupami. Oceniała predykatory skutecznej i stabilnej mydriazy. Przedstawiła powikłania śródoperacyjne oraz zastosowanie śródoperacyjnie dodatkowych narzędzi. Rozdział ten kończy podsumowanie wyników.

Dyskusja została podzielona na podrozdziały. W każdym z nich analizowano osobno takie zagadnienia jak skuteczność i stabilność mydriazy samego preparatu Mydrane jak i innych leków rozszerzających źrenicę czy substancji wiskoelastycznych. Przeanalizowano szeroko wady i zalety preparatu Mydrane. Ta część pracy świadczy o znajomości zagadnienia i zdolności Doktorantki do krytycznej analizy swoich badań i umiejętności porównania ich z wynikami innych autorów.

Na podstawie przeprowadzonych badań Doktorantka postawiła cztery wnioski, które wynikają z pracy.

Są to:

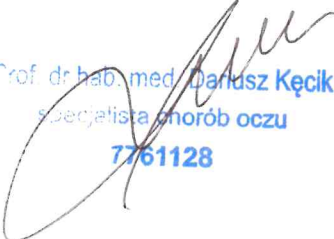
1. Pacjenci z zaćmą i chorobami ogólnymi, takimi jak cukrzyca i PEX, z dużym prawdopodobieństwem osiągną skuteczną mydriazę farmakologiczną podczas fakoemulsyfikacji zaćmy po zastosowaniu produktu leczniczego Mydrane.
2. Utrzymanie stabilnej mydriazy u pacjentów z zaćmą i chorobami ogólnymi, takimi jak cukrzyca i PEX, podczas kluczowych etapów w trakcie fakoemulsyfikacji zaćmy jest istotnym czynnikiem warunkującym bezpieczeństwo zabiegu. Zastosowanie produktu leczniczego Mydrane u tych pacjentów daje możliwość zachowania stabilnej mydriazy.
3. U wszystkich pacjentów mydriaza po zastosowaniu na powierzchnię oka kropli mydriatycznych (1% tropicamudu i 10% fenylefryny) następuje wolniej, ale jest większa, natomiast po zastosowaniu Mydrane następuje szybciej, ale jest mniejsza.
4. Im większa szerokość źrenicy podczas początkowych etapów fakoemulsyfikacji zaćmy po podaniu produktu leczniczego Mydrane, tym szanse na stabilną mydriazę w dalszej części zabiegu są większe.

Rozprawę doktorską kończy piśmiennictwo obejmujące 119 pozycji zgodnych z tematyką pracy, streszczenie w języku polskim i angielskim.

Pod względem edytorskim praca przygotowana jest starannie.

Rozprawa doktorska lek. Joanny Katarzyny Dereń pt. „Ocena skuteczności preparatu Mydrane podczas zabiegu usunięcia zaćmy współistniejącej z innymi chorobami” spełnia wymogi stawiane pracom doktorskim dlatego też, zwracam się do Wysokiej Rady

Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej o dopuszczenie lek. Joanny Katarzyny Dereń do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. med. Dariusz Kęćik
specjalista chorób oczu
7761128